

Số: /PA-UBND

Tân Phong, ngày tháng 01 năm 2026

PHƯƠNG ÁN

Ứng phó với ngộ độc thực phẩm trên địa bàn phường Tân Phong

Căn cứ Luật An toàn thực phẩm số 55/2010/QH12.

Căn cứ Nghị định số 15/2018/NĐ-CP ngày 02/02/2018 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật An toàn thực phẩm; Nghị định số 155/2018/NĐ-CP ngày 12/11/2018 của Chính phủ về sửa đổi, bổ sung một số quy định liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Y tế.

Căn cứ Chỉ thị số 13/CT-TTg ngày 09/5/2016 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường trách nhiệm quản lý nhà nước về an toàn thực phẩm.

Căn cứ Chỉ thị số 38/CT-TTg ngày 11/10/2024 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường phòng ngừa ngộ độc thực phẩm.

Căn cứ Quyết định số 3610/QĐ-BYT ngày 31/8/2015 của Bộ trưởng Bộ Y tế về việc ban hành tài liệu chuyên môn hướng dẫn chẩn đoán và xử trí ngộ độc.

Căn cứ Quyết định số 01/2008/QĐ-BYT ngày 21/01/2008 của Bộ trưởng Bộ Y tế về việc ban hành Quy chế cấp cứu, hồi sức tích cực và chống độc.

Căn cứ Quyết định của Bộ trưởng Bộ Y tế: số 39/2006/QĐ-BYT ngày 13/12/2006 Quy chế điều tra ngộ độc thực phẩm; Quyết định số 5327/2003/QĐBYT ngày 13/10/2003 Quy định về lấy mẫu thực phẩm và bệnh phẩm khi xảy ra ngộ độc thực phẩm; Quyết định số 526/QĐ-BYT ngày 06/3/2024 về việc triển khai sử dụng Hệ thống quản trị an toàn thực phẩm tại Việt Nam thuộc dự án “Củng cố và thiết lập hệ thống quản trị an toàn thực phẩm tại Việt Nam” do chính phủ Hàn Quốc viện trợ không hoàn lại; Quyết định số 3081/QĐ-BYT ngày 15/7/2020 ban hành Quy định chế độ báo cáo và mẫu biểu báo cáo.

Để chủ động ứng phó, xử lý, cấp cứu kịp thời người dân bị ngộ độc thực phẩm (NĐTP), đảm bảo sức khỏe, tính mạng của Nhân dân và đáp ứng nhanh, giảm thiểu đến mức thấp nhất ảnh hưởng khi có NĐTP xảy ra, Ủy ban nhân dân phường Tân Phong ban hành Phương án ứng phó với ngộ độc thực phẩm trên địa bàn phường, với nội dung cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Chủ động phát hiện sớm, cấp cứu kịp thời người bệnh khi có triệu chứng ngộ độc thực phẩm, xử lý kịp thời, hạn chế tối đa các vụ NĐTP nhất là với số lượng người mắc lớn, hàng loạt và có người tử vong.

- Đáp ứng, điều tra kịp thời khi có NĐTP xảy ra, nhằm hạn chế tới mức thấp nhất sự ảnh hưởng của NĐTP tới sức khỏe, tính mạng của người dân.

- Thực hiện quy chế điều tra NĐTP theo đúng quy định của Bộ Y tế; quy chế cấp cứu, hồi sức tích cực và chống độc của Bộ Y tế.

2. Yêu cầu

- Công tác tổ chức triển khai thực hiện cần phải có sự chỉ đạo và phối hợp chặt chẽ, đồng bộ giữa các cơ quan, đơn vị từ phường đến các tổ dân phố và cả hệ thống chính trị; có sự phân công, tổ chức hợp lý, phối hợp giữa các phòng chức năng, ngành, đơn vị, các tổ chức chính trị xã hội trong công tác cấp cứu, ứng phó, xử lý khi xảy ra NĐTP.

- Đảm bảo triển khai nhanh chóng, chính xác và hiệu quả các hoạt động điều tra và xử lý, khắc phục hậu quả NĐTP đảm bảo tiến độ, đúng quy định. Chuẩn hóa quy trình điều tra và xử lý NĐTP nhằm giảm thiểu hậu quả tác động đến sức khỏe; đồng thời nâng cao hiệu quả trong công tác phối hợp điều tra, xử lý vụ NĐTP của các cơ quan chức năng trên địa bàn phường.

- Sẵn sàng bảo đảm về nhân lực, cơ sở vật chất, phương tiện, trang thiết bị, thuốc, kinh phí để chủ động đáp ứng các tình huống khi có NĐTP xảy ra; thực hiện tốt công tác sơ cấp cứu, phân loại, chuyển viện và điều trị an toàn cho bệnh nhân bị NĐTP, kiểm soát cấp cứu hàng loạt một cách hiệu quả nhất, hạn chế đến mức thấp nhất biến chứng nặng và tử vong do NĐTP.

- Đồng thời điều tra nguyên nhân gây NĐTP; truy xuất nguồn gốc thực phẩm không bảo đảm an toàn; xử lý nghiêm các tổ chức, cá nhân vi phạm theo quy định; chuyển hồ sơ sang Cơ quan cảnh sát điều tra khởi tố vụ án đối với các trường hợp vi phạm có yếu tố hình sự (nếu có).

- Người đứng đầu cơ quan, đơn vị được giao nhiệm vụ chủ động triển khai phương án đáp ứng nhanh, bảo đảm tính thống nhất, hiệu quả. Kịp thời cung cấp thông tin vụ NĐTP cho báo chí nhằm ổn định, không gây hoang mang dư luận xã hội. Các tổ chức, cá nhân, người dân chủ động nắm bắt thông tin chính thức từ các cơ quan chức năng và yêu cầu tuyệt đối không đưa tin không đúng sự thật về tình hình NĐTP, gây hoang mang trong cộng đồng, ảnh hưởng đến an ninh trật tự, đời sống Nhân dân.

II. NGUYÊN TẮC THỰC HIỆN

1. Bảo đảm các nguyên tắc, phương pháp, các bước điều tra NĐTP theo quy định tại Quyết định số 39/2006/QĐ-BYT ngày 13/12/2006 của Bộ trưởng Bộ Y tế. Triển khai nhanh chóng, chính xác, hiệu quả các hoạt động điều tra và xử lý khi có NĐTP.

2. Vụ NĐTP ghi nhận xảy ra tại địa bàn thì Ủy ban nhân dân phường chỉ đạo các bộ phận liên quan tổ chức cấp cứu, điều tra và xử lý vụ NĐTP, cập nhật, ghi nhận và báo cáo thông tin về NĐTP theo quy định. Sở Y tế, Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm hỗ trợ các địa phương điều tra các trường hợp nghi NĐTP vào cấp cứu, điều trị (hoặc được chuyển tuyến) tại các Bệnh viện tuyến tỉnh hoặc tình huống các vụ NĐTP có số người mắc trên 30 người/vụ hoặc có trường hợp tử vong hoặc theo đề nghị của UBND cấp phường.

3. Điều tra NĐTP phải gắn với việc lấy mẫu thực phẩm, mẫu bệnh phẩm liên quan đến vụ NĐTP; tất cả các mẫu thực phẩm, mẫu bệnh phẩm liên quan nghi ngờ gây ra NĐTP đều được lấy và gửi ngay đến đơn vị kiểm nghiệm kiểm tra các chỉ tiêu để tìm nguyên nhân, truy xuất nguồn gốc gây ngộ độc.

4. Vụ NĐTP xảy ra tại cơ sở thực phẩm thuộc tuyến nào quản lý thì theo phân công, phân cấp tuyến đó chịu trách nhiệm kiểm tra các nội dung liên quan về nguồn gốc thực phẩm nghi ngờ gây ngộ độc, xử lý theo quy định, tránh chồng chéo.

5. Việc cung cấp thông tin và phát ngôn với cơ quan báo chí, truyền thông về vụ NĐTP thực hiện theo quy định của pháp luật đối với người được giao nhiệm vụ phát ngôn.

III. NỘI DUNG

1. Đối tượng và phạm vi áp dụng

- Đối với các cơ quan, đoàn thể, đơn vị thuộc phường; các tổ chức, cá nhân sản xuất, kinh doanh thực phẩm (sau đây gọi tắt là cơ sở thực phẩm); các tập thể, cá nhân và địa bàn liên quan đến vụ NĐTP.

- Phạm vi áp dụng đối với tất cả các vụ NĐTP xảy ra trên địa bàn phường: Vụ NĐTP là tình trạng ngộ độc xảy ra với 02 người trở lên có dấu hiệu ngộ độc khi ăn cùng một loại thực phẩm tại cùng một địa điểm, thời gian; trường hợp chỉ có một người mắc và bị tử vong cũng được coi là một vụ NĐTP.

2. Công tác chuẩn bị sẵn sàng ứng phó khi có ngộ độc thực phẩm xảy ra

- Thành lập, kiện toàn Ban Chỉ đạo liên ngành về an toàn thực phẩm phường (sau đây gọi tắt là Ban Chỉ đạo); trong đó, Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường trực tiếp làm nhiệm vụ trưởng Ban Chỉ đạo theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Chỉ thị số 13/CT-TTg ngày 09/5/2016 về việc tăng cường trách nhiệm quản lý nhà nước về an toàn thực phẩm; xây dựng Quy chế hoạt động của Ban Chỉ đạo.

- Thành lập Đội điều tra ngộ độc thực phẩm (có chuyên môn, kỹ năng đáp ứng thực hiện nhiệm vụ).

- Thành lập Đội phản ứng nhanh (Đội cấp cứu cơ động; Đội phòng chống dịch và điều tra NĐTP cơ động...) để sẵn sàng tiến hành sơ cấp cứu người bệnh tại nơi xảy ra NĐTP; điều tra NĐTP; lấy mẫu thực phẩm, bệnh phẩm phục vụ công tác điều tra nguyên nhân gây NĐTP; xử lý vệ sinh môi trường.

- Thiết lập số điện thoại đường dây nóng để tiếp nhận thông tin về các vụ ngộ độc thực phẩm trên địa bàn.

- Xây dựng phương án ứng phó với các tình huống NĐTP xảy ra; đặc biệt sẵn sàng phương án để cấp cứu, điều trị tại chỗ khi có số lượng lớn bệnh nhân NĐTP phát bệnh cùng lúc (tại các trường học, lễ hội, khu du lịch...).

- Chuẩn bị sẵn sàng thuốc, vật tư, hóa chất, trang thiết bị, phương tiện,... để cấp cứu, điều trị bệnh nhân và xử trí NĐTP.

- Tập huấn, huấn luyện chuyên môn, kỹ năng công tác điều tra, xử lý NĐTP cho cán bộ Trạm Y tế và nhân viên Y tế bản.

- Tập huấn, huấn luyện công tác cấp cứu, điều trị bệnh nhân NĐTP cho cán bộ Trạm Y tế.

- Tăng cường công tác truyền thông phòng, chống NĐTP cho các đối tượng là người sản xuất, chế biến, kinh doanh thực phẩm và người tiêu dùng; quan tâm NĐTP từ độc tố tự nhiên tại các bản vùng sâu, vùng xa...

- Tăng cường công tác kiểm tra, hậu kiểm về an toàn thực phẩm; kịp thời phát hiện, ngăn chặn các hành vi sai phạm, xử lý nghiêm theo quy định pháp luật; hạn chế đến mức thấp nhất nguy cơ xảy ra NĐTP.

3. Các nội dung tổ chức thực hiện và giải pháp ứng phó cấp cứu

3.1. Quy trình điều tra, xử lý khi có ngộ độc thực phẩm xảy ra

3.1.1. Khai báo ngộ độc thực phẩm

Các tổ chức, cá nhân, hộ gia đình; nhân viên y tế, các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, trường học, ... khi bị, nghi ngờ hoặc phát hiện NĐTP phải khai báo ngay cho cơ quan y tế gần nhất, cụ thể:

- Các điểm Y tế phường.
- Ủy ban nhân dân phường.
- Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm.
- Bệnh viện tuyến tỉnh.
- Sở Y tế.

3.1.2. Tiếp nhận thông tin

- Khi tiếp nhận thông tin về ngộ độc thực phẩm cần phân tích đánh giá mức độ nhanh chóng và phải báo cáo ngay cho thủ trưởng đơn vị mình về nội dung vụ việc để thông tin, phối hợp với đơn vị chức năng khắc phục hậu quả.

- Thủ trưởng các đơn vị chức năng khi tiếp nhận được thông tin về NĐTP phải khẩn trương xem xét về nội dung khai báo để quyết định hoặc đề xuất với UBND phường, cơ quan chuyên môn cấp trên trực tiếp về phương án chỉ đạo, xử lý vụ NĐTP phù hợp theo từng tình huống được đưa ra trong Phương án này.

- Công an phường phối hợp các đơn vị liên quan: Khẩn trương có mặt tại hiện trường. Bảo vệ hiện trường (*nếu nghi có dấu hiệu tội phạm*). Phối hợp lấy lời khai nhân chứng, nạn nhân. Thông báo khẩn cho các cơ quan chức năng liên quan (*Sở Y tế, Ban chỉ đạo, chính quyền địa phương*) thực hiện một số nhiệm vụ sau:

+ Tổ chức điều tra, truy vết nhanh: Phối hợp Đội điều tra, xử lý ngộ độc thực phẩm phường lấy mẫu thực phẩm, mẫu bệnh phẩm gửi xét nghiệm. Cử cán bộ phối hợp các phòng chức năng, đơn vị, điều tra nguồn gốc thực phẩm, kiểm tra điều kiện vận chuyển, bảo quản, chế biến. Cử lực lượng chuyên môn kiểm tra các cơ sở có liên quan. Cảnh sát hình sự, kinh tế vào cuộc nếu có nghi vấn: Làm giả thực phẩm, sử dụng hóa chất cấm, che giấu thông tin gây hậu quả nghiêm trọng.

+ Tổ chức cách ly không chế dịch (nếu cần) khi có dấu hiệu lan rộng hoặc nghi ngờ thực phẩm lưu hành tiếp: Công an phường chỉ đạo chốt chặn tạm thời các cửa hàng liên quan. Phong tỏa thực phẩm nghi gây ngộ độc. Hỗ trợ cách ly y tế, bảo vệ an toàn khu điều trị.

3.1.3. Tiếp nhận, sơ cấp cứu, vận chuyển, điều trị bệnh nhân

Tùy theo tình hình thực tế mà Trạm Y tế phường: Tiếp nhận, phân loại, cấp cứu, điều trị, chuyển tuyến kịp thời cho người bệnh, tăng cường kíp trực, sẵn sàng huy động lực lượng, các đội cấp cứu ngoại viện, cấp cứu điều trị tại chỗ, vận chuyển người bệnh với đầy đủ nhân lực, phương tiện, thuốc, hóa chất, ... sẵn sàng phục vụ kịp thời khi có yêu cầu; đồng thời, đánh giá nguy cơ và khả năng đáp ứng của đơn vị để kịp thời báo cáo, thực hiện chuyển tuyến lên tuyến trên, tuyến chuyên khoa điều trị theo quy định.

3.1.4. Tổ chức điều tra ngộ độc thực phẩm

- Các bước điều tra ngộ độc thực phẩm: Theo quy định tại Quyết định số 39/2006/QĐ-BYT ngày 13/12/2006 của Bộ Y tế về ban hành “Quy chế điều tra ngộ độc thực phẩm”.

- Lấy mẫu thực phẩm, bệnh phẩm liên quan đến trường hợp NĐTP để gửi kiểm nghiệm (khi cần thiết). Việc lấy mẫu thực phẩm, bệnh phẩm để xét nghiệm đóng vai trò quan trọng để làm rõ nguyên nhân của vụ ngộ độc. Phải tiến hành

lấy mẫu nhanh chóng, kịp thời và thích hợp. Căn cứ vào điều tra và triệu chứng lâm sàng của bệnh nhân bị NĐTP để có chỉ định các chỉ tiêu xét nghiệm cho phù hợp. Thực hiện lấy mẫu theo đúng hướng dẫn tại Quyết định số 5327/2003/QĐ-BYT ngày 13/10/2003 của Bộ trưởng Bộ Y tế.

- Trong trường hợp cần thiết Trạm Y tế đề xuất Sở Y tế, Chi Cục An toàn thực phẩm tỉnh hỗ trợ điều tra, xác định nguyên nhân gây ra vụ NĐTP, khắc phục hậu quả vụ NĐTP.

3.1.5. Kết luận và báo cáo kết quả điều tra vụ ngộ độc thực phẩm

- Sau khi tiến hành các bước điều tra NĐTP, đội điều tra NĐTP phải tổng hợp, phân tích, kết luận kết quả điều tra theo những nội dung sau: Địa điểm, địa chỉ xảy ra vụ NĐTP; thời gian xảy ra vụ NĐTP; loại hình xảy ra vụ NĐTP; số người mắc, số người chết liên quan đến vụ NĐTP; bữa ăn nguyên nhân; thức ăn nguyên nhân; tác nhân gây NĐTP; nguyên nhân NĐTP.

- Báo cáo vụ NĐTP: Thực hiện theo Quyết định số 3081/QĐ-BYT ngày 15/7/2020 của Bộ Y tế về việc ban hành “Quy định chế độ báo cáo và mẫu biểu báo cáo về an toàn thực phẩm thuộc phạm vi quản lý của ngành Y tế” và báo cáo vụ NĐTP trực tuyến trên phần mềm theo Quyết định số 526/QĐ-BYT ngày 06/3/2024 của Bộ trưởng Bộ Y tế:

+ Báo cáo ban đầu vụ NĐTP: UBND phường cập nhật diễn biến tình hình vụ NĐTP từ báo cáo của Trạm Y tế, chậm nhất 24 giờ kể từ khi xảy ra vụ ngộ độc, báo cáo nhanh về Sở Y tế để tổng hợp báo cáo UBND tỉnh, đồng thời chỉ đạo các cơ quan, đơn vị cập nhật báo cáo theo mẫu 3A ban hành kèm theo Quyết định số 3081/QĐ-BYT ngày 15/7/2020 của Bộ trưởng Bộ Y tế.

+ Báo cáo kết thúc vụ NĐTP: Sau khi vụ NĐTP kết thúc (chậm nhất 07 ngày làm việc kể từ thời gian mắc ca NĐTP cuối cùng), trên cơ sở kết quả báo cáo của Trạm Y tế; UBND phường báo cáo về Sở Y tế theo mẫu số 3B ban hành kèm theo Quyết định số 3081/QĐ-BYT ngày 15/7/2020 của Bộ trưởng Bộ Y tế. Chậm nhất 10 ngày làm việc kể từ thời gian mắc ca NĐTP cuối cùng, Sở Y tế báo cáo với UBND tỉnh, Cục An toàn thực phẩm - Bộ Y tế theo quy định.

3.2. Công tác ứng phó cấp cứu, điều trị

3.2.1. Thiết lập, kích hoạt cơ sở giường bệnh trạm Y tế

Căn cứ vào diễn biến, tình hình vụ NĐTP, số lượng, tình trạng các ca NĐTP Trưởng trạm Y tế - Phó trưởng Ban Chỉ đạo có trách nhiệm điều phối công tác cấp cứu, điều trị đối với ca bệnh nhẹ, không triệu chứng và ca bệnh trung bình, nặng, rất nặng, nguy kịch; phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan để trưng dụng xe, các điều kiện cần thiết khác phục vụ công tác bảo vệ sức khỏe và tính mạng của Nhân dân.

3.2.2. Công tác đảm bảo thuốc, vật tư, thiết bị y tế

Trạm Y tế phường chuẩn bị đầy đủ nhân lực, phương tiện, trang thiết bị, thuốc, vật tư, hóa chất đáp ứng việc cấp cứu, điều trị người bệnh và xử trí NĐTP. Dự kiến cả trong bối cảnh thiên tai, lũ lụt, mất điện diện rộng hoặc dịch bệnh.

3.2.3. Nâng cao năng lực chẩn đoán, xử trí ngộ độc, cấp cứu, hồi sức tích cực và chống độc của hệ thống khám chữa bệnh của các tuyến trên địa bàn tỉnh theo quy định và hướng dẫn của Bộ Y tế tại Quyết định số 3610/QĐ-BYT ngày 31/8/2015 của Bộ trưởng Bộ Y tế

Củng cố năng lực cấp cứu, điều trị, xử trí NĐTP tại toàn bộ các điểm trạm Y tế trên địa bàn phường.

4. Các phương án ứng phó khi xảy ra ngộ độc thực phẩm

4.1. Tình huống 1: Vụ NĐTP có số người mắc dưới 30 người/vụ, không có trường hợp tử vong.

4.1.1. Công tác chỉ đạo

- Chủ tịch UBND phường Trưởng Ban Chỉ đạo liên ngành về an toàn thực phẩm chủ trì, chịu trách nhiệm chỉ đạo thực hiện nội dung sau:

+ Trực tiếp chỉ đạo, điều hành các hoạt động điều tra NĐTP, xử trí, khắc phục hậu quả vụ NĐTP; huy động phương tiện vận chuyển người bệnh đến cơ sở tuyến trên có đủ điều kiện cấp cứu, điều trị (*khi cần thiết hoặc báo cáo, trao đổi thống nhất với đồng chí Giám đốc Sở Y tế*); huy động lực lượng Công an phường hỗ trợ bảo đảm an ninh, trật tự tại nơi xảy ra vụ NĐTP và nơi cấp cứu, điều trị bệnh nhân NĐTP (*khi cần thiết*).

+ Có trách nhiệm báo cáo ngay cho Chủ tịch UBND tỉnh, Phó Chủ tịch UBND tỉnh phụ trách lĩnh vực, Giám đốc Sở Y tế (báo cáo nhanh bằng điện thoại và Văn bản theo quy định).

+ Chỉ đạo, huy động các nguồn lực tích cực triển khai các hoạt động điều tra nguyên nhân, khắc phục hậu quả do NĐTP gây ra.

+ Tạm dừng hoạt động của cơ sở sản xuất, chế biến, cung cấp thực phẩm nghi ngờ gây ra ngộ độc cho đến khi có kết quả điều tra nguyên nhân gây NĐTP.

+ Hàng ngày, báo cáo UBND tỉnh và Ban Chỉ đạo tỉnh (Sở Y tế, Cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo) về diễn biến tình hình NĐTP.

+ Sẵn sàng phương án triển khai các hoạt động ứng phó với tình huống số người bị NĐTP tăng cao hơn 30 người hoặc có trường hợp tử vong.

- Đề nghị các Sở Y tế, Sở Nông nghiệp và Môi trường, Sở Công Thương theo chức năng, nhiệm vụ được phân công, phân cấp chỉ đạo đơn vị trực thuộc phối hợp với cơ quan liên quan tại địa phương tiến hành truy xuất nguồn gốc và xử lý thực phẩm gây ngộ độc thuộc lĩnh vực được phân công quản lý.

4.1.2. Các bước và nội dung tiến hành

- Bước 1: Tiếp nhận thông tin và tổ chức cấp cứu, điều trị người bị NĐTP

+ UBND phường căn cứ chức năng nhiệm vụ và nguyên tắc thực hiện tại Phương án này chỉ đạo Đội điều tra, xử lý ngộ độc thực phẩm, các cơ sở khám chữa bệnh gần nhất khi tiếp nhận thông tin về vụ NĐTP cần nắm bắt và khai thác các thông tin quy định tại khoản 2 Điều 5 Chương II Quyết định số 39/2006/QĐ-BYT ngày 13/12/2006 của Bộ trưởng Bộ Y tế, kịp thời báo cáo với lãnh đạo quản lý trực tiếp để chỉ đạo tổ chức cấp cứu, điều tra, xử lý vụ NĐTP; huy động lực lượng Công an phường hỗ trợ bảo đảm an ninh, trật tự tại nơi xảy ra vụ NĐTP và nơi cấp cứu, điều trị bệnh nhân NĐTP (khi cần thiết); huy động các phương tiện, nguồn lực tại chỗ để vận chuyển người bệnh đến cơ sở y tế để cấp cứu kịp thời.

+ Các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh: Huy động nhân lực tổ chức cấp cứu, điều trị bệnh nhân bị NĐTP theo đúng quy trình; chú ý phân loại người bị ngộ độc có triệu chứng nặng, phụ nữ mang thai, trẻ em và người già để ưu tiên chuyển lên bệnh viện tuyến trên, bệnh viện chuyên khoa theo yêu cầu để điều trị, hạn chế thấp nhất nguy cơ xảy ra tử vong.

+ Khi tiếp nhận bệnh nhân có triệu chứng ngộ độc thực phẩm, các cơ sở y tế phải lấy mẫu xét nghiệm, lưu mẫu bệnh phẩm; phối hợp cung cấp mẫu bệnh phẩm/kết quả xét nghiệm mẫu bệnh phẩm và các thông tin có liên quan cho Đội điều tra ngộ độc thực phẩm. Thực hiện lấy mẫu thực phẩm, bệnh phẩm theo hướng dẫn tại Quyết định số 5327/2003/QĐ-BYT ngày 13/10/2003 của Bộ trưởng Bộ Y tế.

- Bước 2: Công tác điều tra, xác minh thông tin vụ NĐTP và truy xuất nguồn gốc thực phẩm gây NĐTP

+ Đội điều tra, xử lý NĐTP: Theo thẩm quyền phân công, phân cấp và thông tin ghi nhận ban đầu vụ NĐTP (ghi nhận trên địa bàn phường) tiến hành xác minh thông tin, điều tra nguyên nhân vụ NĐTP theo trình tự quy định tại Điều 7, Điều 8 Quyết định số 39/2006/QĐ-BYT ngày 13/12/2006 của Bộ trưởng Bộ Y tế. Lấy mẫu thực phẩm, bệnh phẩm liên quan đến trường hợp NĐTP để gửi kiểm nghiệm (khi cần thiết).

+ Đối với các trường hợp nghi NĐTP vào cấp cứu, điều trị (hoặc được chuyển tuyến) tại Bệnh viện đa khoa tỉnh thì Đội điều tra, xử lý NĐTP tuyến tỉnh hỗ trợ điều tra, xác minh thông tin vụ NĐTP theo trình tự quy định tại Điều 7, Điều 8 Quyết định số 39/2006/QĐ-BYT ngày 13/12/2006 của Bộ trưởng Bộ Y tế.

+ Trường hợp cơ sở cung cấp nguyên liệu, thực phẩm liên quan đến vụ NĐTP thuộc thẩm quyền quản lý của UBND cấp phường: Cơ sở thực phẩm thuộc trách nhiệm quản lý ngành nào thì phòng chuyên môn của UBND phường

chủ trì, phối hợp với các đơn vị chức năng của địa phương tổ chức triển khai kiểm tra cơ sở theo phân công, phân cấp; truy xuất nguồn gốc và xử lý thực phẩm gây ngộ độc; xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về an toàn thực phẩm; thông tin đại chúng để cộng đồng cảnh giác.

+ Trường hợp cơ sở cung cấp nguyên liệu, thực phẩm liên quan đến vụ NĐTP thuộc thẩm quyền quản lý của cơ quan chuyên môn cấp tỉnh thuộc Sở chuyên ngành (Y tế, Nông nghiệp và Môi trường, Công Thương): Cơ sở thực phẩm thuộc trách nhiệm quản lý ngành nào thì Sở chuyên ngành theo lĩnh vực được phân công, phân cấp chủ trì trong việc truy xuất nguồn gốc và xử lý thực phẩm gây ngộ độc, xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về an toàn thực phẩm; thông tin đại chúng để cộng đồng được biết.

+ Nếu vụ NĐTP xảy ra có dấu hiệu hình sự thì sớm bàn giao hồ sơ cho cơ quan Công an để tiếp tục điều tra và xử lý theo quy định của pháp luật hiện hành.

- Bước 3: Báo cáo ban đầu vụ NĐTP

UBND phường cập nhật diễn biến tình hình vụ NĐTP từ báo cáo của Trạm Y tế, chậm nhất 24 giờ kể từ khi xảy ra vụ ngộ độc, báo cáo nhanh về Sở Y tế để tổng hợp báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh, đồng thời chỉ đạo các cơ quan, đơn vị cập nhật báo cáo theo mẫu 3A ban hành kèm theo Quyết định số 3081/QĐ-BYT ngày 15/7/2020 của Bộ trưởng Bộ Y tế và báo cáo vụ NĐTP trực tuyến trên phần mềm theo Quyết định số 526/QĐ-BYT ngày 06/3/2024 của Bộ trưởng Bộ Y tế.

- Bước 4: Kết luận vụ NĐTP, báo cáo kết thúc vụ NĐTP

+ Sau khi đã tiến hành điều tra NĐTP, Đội điều tra, xử lý NĐTP của địa bàn xảy ra NĐTP phải tổng hợp, phân tích, kết luận kết quả điều tra theo những nội dung sau: Địa điểm, địa chỉ xảy ra vụ NĐTP; thời gian xảy ra vụ NĐTP; loại hình xảy ra vụ NĐTP; số người mắc, số người tử vong liên quan đến vụ NĐTP; bữa ăn nguyên nhân; thức ăn nguyên nhân; tác nhân gây NĐTP; nguyên nhân NĐTP.

+ Báo cáo kết thúc vụ NĐTP: Sau khi vụ NĐTP kết thúc (chậm nhất 07 ngày làm việc kể từ thời gian mắc ca NĐTP cuối cùng), trên cơ sở kết quả báo cáo của Trạm Y tế, UBND phường báo cáo về Sở Y tế theo mẫu số 3B ban hành kèm theo Quyết định số 3081/QĐ-BYT ngày 15/7/2020 của Bộ trưởng Bộ Y tế. Chậm nhất 10 ngày làm việc kể từ thời gian mắc ca NĐTP cuối cùng, Sở Y tế báo cáo với UBND tỉnh, Cục An toàn thực phẩm - Bộ Y tế theo quy định.

4.1.3. Công tác truyền thông

- Tiếp tục tăng cường tổ chức các hoạt động truyền thông về an toàn thực phẩm và phòng chống NĐTP; tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng để người dân hiểu và biết cách bảo vệ bản thân, gia đình.

- Kịp thời cung cấp thông tin vụ NĐTP cho báo chí nhằm ổn định, không gây hoang mang dư luận phường hội.

- Thường xuyên theo dõi các trang mạng phường hội để kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm các trường hợp đưa tin không đúng sự thật về vụ NĐTP gây hoang mang trong dư luận phường hội.

4.2. Tình huống 2: Vụ NĐTP có số người mắc từ 30 người trở lên/vụ hoặc có trường hợp tử vong

Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện của các phòng chức năng, ngành, đơn vị tiến hành như các nội dung quy định tại Tình huống 1 ở trên, thực hiện báo cáo theo quy định và bổ sung các nội dung, lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện như sau:

Tuỳ theo mức độ, quy mô, tính chất vụ NĐTP, Trạm Y tế - Cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo tham mưu họp Ban Chỉ đạo phường để phân tích, đánh giá tình hình NĐTP và đưa ra các giải pháp khắc phục hậu quả do NĐTP gây ra.

Đề xuất với Sở Y tế hỗ trợ địa phương thực hiện các nội dung sau:

+ Công tác cấp cứu, điều trị người bị NĐTP: Chỉ đạo các Bệnh viện tuyến tỉnh điều động Đội cấp cứu cơ động xuống hiện trường để phối hợp với lực lượng của Trạm Y tế cấp cứu, điều trị người bệnh tại chỗ; chỉ đạo các cơ sở y tế trên địa bàn tỉnh tiếp nhận, cấp cứu điều trị người bệnh; huy động phương tiện, nhân lực trong và ngoài ngành triển khai kịp thời công tác vận chuyển cấp cứu cho người bị ngộ độc.

+ Công tác điều tra, xác minh thông tin vụ NĐTP: Chỉ đạo Đoàn điều tra, xử lý ngộ độc thực phẩm tuyến tỉnh trực tiếp đến hiện trường để hỗ trợ, phối hợp Đội điều tra NĐTP điều tra, xử lý vụ NĐTP; lấy mẫu thực phẩm, bệnh phẩm liên quan đến trường hợp NĐTP để gửi kiểm nghiệm (khi cần thiết); tham gia hỗ trợ chỉ định chỉ tiêu xét nghiệm, gửi mẫu kiểm nghiệm tới các Viện chuyên ngành Trung ương. Trong trường hợp cần thiết, Sở Y tế đề nghị Cục An toàn thực phẩm.

+ Trường hợp có tử vong, Trung tâm Pháp y tỉnh phối hợp với cơ quan Công an tiến hành điều tra khi giải phẫu bệnh lý, lấy các mẫu theo quy định để xét nghiệm xác định nguyên nhân tử vong.

+ Công tác truy xuất nguồn gốc thực phẩm: Tiến hành truy xuất nguồn gốc và xử lý thực phẩm gây ngộ độc thuộc lĩnh vực được phân công quản lý hoặc đề nghị Sở Nông nghiệp và Môi trường, Sở Công Thương theo chức năng, nhiệm vụ được phân công, thẩm quyền chỉ đạo đơn vị trực thuộc phối hợp với cơ quan liên quan tại địa phương điều tra, phân tích căn nguyên gây ngộ độc.

- Quan tâm, hỗ trợ đối với hộ gia đình có bệnh nhân bị tử vong do NĐTP.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Trạm Y tế phường

- Chủ trì theo dõi, đôn đốc việc thực hiện Phương án này, tăng cường thực hiện công tác phòng ngừa, ngăn chặn và khắc phục sự cố về an toàn thực phẩm, nhất là phòng ngừa nguy cơ gây ngộ độc thực phẩm; kịp thời khắc phục các hạn chế, bất cập (nếu có); phối hợp với các phòng chức năng, ngành, đơn vị theo thẩm quyền thường xuyên đôn đốc, kiểm tra việc tổ chức thực hiện Phương án này tại địa bàn, nhất là tại các địa bàn trọng điểm, các khu du lịch, bếp ăn tập thể, cơ sở dịch vụ ăn uống, ...; hạn chế đến mức thấp nhất nguy cơ gây ngộ độc thực phẩm.

- Thực hiện đầy đủ, có hiệu quả các biện pháp giám sát các nguy cơ gây ngộ độc thực phẩm, thông tin và cảnh báo nguy cơ gây ngộ độc thực phẩm do vi sinh vật, độc tố tự nhiên, ...; phối hợp với các phòng chức năng, ngành, đơn vị theo thẩm quyền quản lý; kịp thời tham mưu kiểm tra, giám sát việc chấp hành pháp luật về an toàn thực phẩm, lưu ý tăng cường chỉ đạo việc kiểm tra đột xuất, nhất là tại các khu vực có nguy cơ cao, xử lý nghiêm các vi phạm theo quy định.

- Đẩy mạnh việc thông tin, tuyên truyền về nguy cơ gây ngộ độc thực phẩm và phòng ngừa NĐTP, nhất là tại các điểm, khu du lịch, các sự kiện chính trị, sự kiện văn hoá - thể thao, lễ hội, hội chợ, bếp ăn tập thể của trường học, thức ăn đường phố, ... và các cơ sở thực phẩm thuộc thẩm quyền quản lý để thực hiện tốt các quy định bảo đảm ATTP, thông tin kịp thời với cơ quan chức năng khi có nghi ngờ NĐTP xảy ra do sử dụng thực phẩm của cơ sở, đơn vị mình cung cấp; chủ động trong mọi tình huống, hạn chế đến mức thấp nhất ảnh hưởng tính mạng, sức khỏe người dân.

- Thực hiện công tác tổ chức điều tra, cấp cứu, điều trị kịp thời cho người bị NĐTP; phối hợp với các cơ quan, đơn vị, đoàn thể liên quan điều tra, xử lý, khắc phục ngộ độc thực phẩm; truy xuất nguồn gốc đối với sản phẩm thực phẩm gây ngộ độc thực phẩm theo lĩnh vực được phân công quản lý.

- Công khai số điện thoại đường dây nóng trên trang thông tin điện tử để tiếp nhận thông tin về các vụ NĐTP trên địa bàn; là đầu mối cập nhật thông tin, thực hiện các báo cáo NĐTP kịp thời theo quy định.

2. Phòng Kinh tế, Hạ tầng và Đô thị

- Phối hợp chặt chẽ với Trạm Y tế trong điều tra nguyên nhân khi xảy ra NĐTP do các sản phẩm thuộc trách nhiệm ngành quản lý, có trách nhiệm chỉ đạo bộ phận liên quan cung cấp đầy đủ hồ sơ thông tin liên quan tới nguồn gốc thực phẩm nghi ngờ gây ngộ độc; chủ trì trong việc truy xuất nguồn gốc và xử lý thực phẩm gây ngộ độc thuộc lĩnh vực được phân công quản lý; thường xuyên giám sát các mối nguy và nguy cơ gây NĐTP do hóa chất bảo vệ thực vật,

methanol trong rượu,... ; đẩy mạnh thông tin, tuyên truyền về nguy cơ gây NĐTP và phòng chống NĐTP đối với các nhóm sản phẩm thuộc lĩnh vực được phân công quản lý.

- Công khai số điện thoại đường dây nóng trên trang thông tin điện tử để tiếp nhận thông tin về các vụ NĐTP trên địa bàn.

- Tăng cường công tác, kiểm tra, giám sát, hậu kiểm về ATTP thuộc thẩm quyền quản lý; kịp thời phát hiện, ngăn chặn các hành vi sai phạm, xử lý nghiêm theo quy định pháp luật.

3. Các đơn vị Trường học trực thuộc trên địa bàn phường

- Có bếp ăn tập thể chủ động trong mọi tình huống ứng phó với NĐTP, hạn chế đến mức thấp nhất ảnh hưởng tính mạng, sức khỏe học sinh, giáo viên và hoạt động dạy, học.

- Yêu cầu các trường học chỉ được phép tổ chức bếp ăn tập thể khi đạt các yêu cầu cần thiết về điều kiện bảo đảm ATTP.

- Có kế hoạch tuyên truyền, phổ biến kiến thức phòng, chống NĐTP đến các giáo viên và học sinh; khuyến khích tổ chức các chương trình ngoại khóa, các cuộc thi tìm hiểu kiến thức bảo đảm ATTP; tuyên dương, khen thưởng các trường học có cách làm hay và nhân rộng mô hình tiêu biểu ra các trường khác.

- Thường xuyên phối hợp với Trạm Y tế tổ chức kiểm tra việc chấp hành quy định pháp luật về ATTP tại các trường học có bếp ăn tập thể; xem xét trách nhiệm đối với người đứng đầu nhà trường có bếp ăn tập thể không bảo đảm điều kiện ATTP theo quy định.

- Chủ trì, phối hợp với Trạm Y tế trong việc trưng dụng trường học để tổ chức cấp cứu, điều trị tại chỗ bệnh nhân NĐTP (khi cần thiết).

4. Công an phường

- Tăng cường công tác đấu tranh, phòng chống tội phạm, vi phạm pháp luật trong sản xuất, kinh doanh thực phẩm; đẩy mạnh việc xử lý hình sự đối với các tổ chức, cá nhân vi phạm nghiêm trọng, nhất là hoạt động nhập lậu, sản xuất, tàng trữ, buôn bán các loại thực phẩm giả, kém chất lượng theo quy định pháp luật.

- Phối hợp chặt chẽ với các đơn vị: Trạm Y tế, Phòng Kinh tế, Hạ tầng và Đô thị điều tra các vụ NĐTP, truy xuất nguồn gốc thực phẩm theo thẩm quyền.

- Tổ chức xác minh và xử lý nghiêm các trường hợp đưa tin không đúng sự thật về tình hình NĐTP, gây hoang mang trong cộng đồng, ảnh hưởng đến an ninh trật tự, đời sống Nhân dân.

- Chỉ đạo theo dõi và xử lý thông tin sai sự thật, thông tin xấu, độc trên không gian mạng; phối hợp với các phòng chức năng, đơn vị tăng cường công

tác theo dõi, xử lý các hành vi cung cấp, đăng tải, chia sẻ thông tin vi phạm trên mạng phường hội về tình hình NĐTP.

- Hỗ trợ bảo đảm an ninh, trật tự tại nơi điều trị người bệnh, nơi xảy ra vụ NĐTP có quy mô lớn và diễn biến phức tạp.

- Trực tiếp xác minh, điều tra, xử lý theo quy định của pháp luật đối với các vụ NĐTP có dấu hiệu tội phạm.

5. Phòng Văn hoá - Xã hội

- Phối hợp với Trạm Y tế, các cơ quan, đơn vị có liên quan cung cấp thông tin kịp thời trên các phương tiện thông tin đại chúng về tình hình diễn biến ngộ độc thực phẩm, các khuyến cáo phòng, chống ngộ độc thực phẩm để người dân không hoang mang, lo lắng và biết cách bảo vệ bản thân, gia đình.

- Chỉ đạo theo dõi và xử lý thông tin sai sự thật, thông tin xấu, độc trên không gian mạng; phối hợp với các cơ quan, đơn vị tăng cường công tác theo dõi, xử lý các hành vi cung cấp, đăng tải, chia sẻ thông tin vi phạm trên mạng phường hội về tình hình ngộ độc thực phẩm.

6. Trung tâm dịch vụ tổng hợp

Chủ động phối hợp với Trạm Y tế, Phòng Kinh tế - Hạ tầng và Đô thị trong công tác bảo đảm ATTP phục vụ các chương trình, sự kiện, lễ hội trên địa bàn phường; tránh trường hợp bị động do thiếu thông tin về các cơ sở thực phẩm phục vụ chương trình, sự kiện, lễ hội gây ảnh hưởng đến hiệu quả công tác giám sát ATTP. Phối hợp với Trạm Y tế tổ chức tuyên truyền kiến thức bảo đảm ATTP

7. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phường và các đoàn thể phường

- Chỉ đạo các tổ chức thành viên tích cực, chủ động phối hợp với Trạm Y tế, Phòng Kinh tế, Hạ tầng và Đô thị thực hiện tuyên truyền, vận động Nhân dân nâng cao nhận thức và thực hành để thực hiện đồng bộ các giải pháp phòng, chống NĐTP; phát huy vai trò, trách nhiệm của mỗi người dân trong việc bảo vệ và nâng cao sức khỏe của bản thân, gia đình và cộng đồng, phối hợp trong công tác điều tra, xử lý NĐTP.

- Chủ động phối hợp với Trạm Y tế, Phòng Kinh tế, Hạ tầng và Đô thị trong công tác bảo đảm ATTP phục vụ các chương trình, sự kiện, lễ hội do cơ quan, đơn vị chủ trì tổ chức; tránh trường hợp bị động do thiếu thông tin về các cơ sở thực phẩm phục vụ chương trình, sự kiện, lễ hội gây ảnh hưởng đến hiệu quả công tác giám sát ATTP. Phối hợp với Trạm Y tế tổ chức tuyên truyền kiến thức bảo đảm ATTP.

Căn cứ nội dung Phương án UBND phường đề nghị Thủ trưởng các cơ quan, đơn vị chủ động, linh hoạt từng tình huống và tính cấp thiết trong quá

trình thực tế phát sinh để triển khai có hiệu quả, kịp thời, đúng nguyên tắc. Trong quá trình thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc, các cơ quan, đơn vị báo cáo về UBND phường (qua Trạm Y tế phường) để có hướng chỉ đạo, giải quyết kịp thời./.

Nơi nhận:

- Sở Y tế Lai Châu (b/c);
- Chi cục ATVSTP tỉnh;
- MTTQVN phường;
- Chủ tịch, các PCT.UBND phường;
- Công an phường;
- Trạm y tế phường;
- Các cơ quan, đơn vị trực thuộc UBND phường;
- Các đơn vị trường học trực thuộc phường;
- Lưu VT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Lê Xuân Dũng